

TEHTÄVÄPAKETTI: TILASTOT

1. Tilastojen faktantarkistus

- Opettaja antaa oppilaille uutisotsikoita, joissa on mukana tilastollisia väitteitä.
- Oppilaiden tehtävänä on etsiä lisätietoa ja arvioida, onko väite paikkansapitävä.
- Keskustellaan, miten tilastot saattoivat olla harhaanjohtavia ja mikä olisi oikeampi tapa esittää ne.

2. Harhaanjohtavien graafien metsästys

- Oppilaat saavat valikoiman graafeja, joissa on esimerkiksi manipuloitu asteikkoja, jätetty pois olennaisia tietoja tai käytetty väärinäkökulmia visualisointeja.
- Heidän tehtävänä on tunnistaa, mikä tekee graafista harhaanjohtavan, ja ehdottaa, miten se voitaisiin korjata.

3. Tilastollinen väittely

- Oppilaat jaetaan kahteen ryhmään ja heille annetaan sama tilastotieto, mutta eri näkökulmista.
- Toisen ryhmän tehtävänä on argumentoida tilaston puolesta, toisen sen luotettavuutta vastaan.
- Lopuksi pohditaan yhdessä, mitä voidaan oikeasti päätellä ja millaisia lisäkysymyksiä tilaston esittäjälle tulisi esittää.

4. Oma tilastoanalyysi

- Oppilaat etsivät itse uutisista tai sosiaalisesta mediasta jonkin tilaston ja analysoivat sen kriittisesti.
- Heidän tulee pohtia, mistä tieto on peräisin, voiko se olla harhaanjohtava ja mitä lisätietoa tarvittaisiin.
- Tulokset esitellään lyhyesti luokalle.

5. Oma harhaanjohtava tilasto

- Oppilaat ottavat jonkun paikkansa pitävän tilaston, ja muuttavat sen esitystapaa (esim. muuttavat skaaloja, prosentteja, vertailukohtia jne.) niin, että se tukee täysin päinvastaista johtopäätöstä.
- Lopuksi keskustelua siitä, että

